

BENGÜTAS

“KÜTÜPHANE İYİLEŞTİRİR” 3

NİSAN-HAZİRAN
2025

7

FİYATI: 170 TL

ÜÇ AYLIK KÜTÜPHANE -KÜLTÜR- SANAT VE EDEBİYAT DERGİSİ

ISSN 3023-4069

KÜTÜPHANE HAFTASINDA ÇİFTE KUTLAMA

AYHAN HAZIRLAR

ERZİNCAN 100. YIL İL HALK KÜTÜPHANESİ

FATMA ALAN, YAZGÜL ALAGÖZ,
BUSE KAYMAK

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ

MAKSATBEK INAKBEKOV

HALK KÜTÜPHANELERİNDE YENİ DÖNEM: ÜRETEN KÜTÜPHANELER

TANER BEYOĞLU

Kaybolan Şehrin Şairi: Yahya Kemal

FÜSUN MENŞURE

İstemeyi Bilememek

ABDÜLSAMET TAŞ

TÜRK KÜTÜPHANECİLİĞİNDEN HABERLER

KÜTÜPHANELERİMİZ

AVRASYA KÜTÜPHANELERİ

BENGÜ TAŞI YAZILARI

KÜLTÜR-SANAT

TÜRK KÜTÜPHANECİLİĞİNDEN HABERLER

06 Vefat Eden Oğlunun Anısına Kütüphaneler Kurdu.

"Kitaplar Özgürleştirir" Projesi Tamamlandı.

07 Gönül Öğretmen'in Takdire Şayan Kütüphane Projesi Sayesinde Yeni Kütüphaneler Kazandırılıyor.

Türkiye-Özbekistan Kültür Karma Komisyon İlk Toplantısı

Yurt Çapında Kitap Fuarları

08 Vakıf Etkinliklerimiz

Buğrahan Güçlü'nün yazısı

10 Kütüphane Haftası'nda Çifte Kutlama

KÜTÜPHANELERİMİZ

12 Erzincan 100. Yıl İl Halk Kütüphanesi Kültürel Yaşamın Kalbinde Bir Mekân

Kütüphaneciler Fatma Alan, Yazgül Alagöz, Buse Kaymak'ın yazısı.

18 İstanbul'un Sessiz Kahramanları: Fatih Kütüphaneleri

Bengütaş
Her hakkı saklıdır.

İmtiyaz Sahibi: Türk Dünyası Kütüphaneciler Vakfı Adına Ali Odabaş

Yönetim Yeri: Hacettepe Mahallesi Cingöz Sokak No: 5 Altındağ/ANKARA

Genel Yayın Yönetmeni: Füsün Menşüre
Yazı İşleri Müdürü: Muaz Ayhan Işık
Editör: Ayhan Hazırlar
Koordinasyon: Selen İpek
Hukuk Danışmanı: Deniz Simay Oral

Yayın Kurulu
Orhan Haşim Elmalı
Çiğdem Erben
Sefa Bayraktar
Ahsen Nisa
Merve Gedik
Buğrahan Güçlü
Yaren Azra
Selen İpek
Luset C. Besalel

Kültür ve sanat bölümü fotoğrafları: Freepik.com
İletişim: bengutasdergi@gmail.com
Baskı: Vadi Grafik Sertifika no: 47479 İvedik Organize Sanayi 1420 Cadde No: 58/1 Yenimahalle/ANKARA
Baskı adedi: 1.000
Dergi Fiyatı: 170 TL
Yıllık Abonelik Bedeli: 680 TL.
Yayın Türü: Yaygın süreli yayın/3 Aylık kütüphane kültür, sanat ve edebiyat dergisi
ISSN No: 3023-4069

AVRASYA KÜTÜPHANELERİ

24 Özbekistan'da Türk Dili Öğretiminin Tarihi

Taşkent Devlet Şarkşinaslık Üniversitesi Türkoloji Fakültesi Dekanı Doç.Dr. Shabanov Jumali Kazimoviç'in yazısı

30 Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı Maksatbek Inakbekov'un yazısı

BENGÜ TAŞI YAZILARI

36 Halk Kütüphanelerinde Yeni Dönem: Üreten Kütüphaneler

Kütüphaneler ve Yayınlar Genel Müdürü Taner Beyoğlu yazdı.

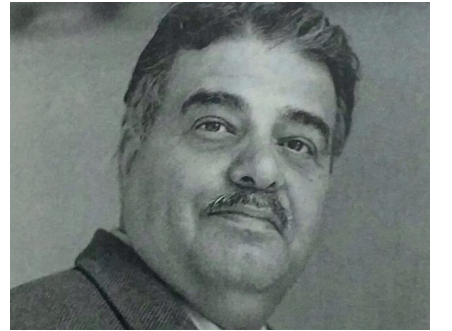
KÜLTÜR-SANAT VE EDEBİYAT

40 Kitap Evreni
Güray Tezer

44 Kaybolan Şehrin Şairi: Yahya Kemal Beyatlı
Füsün Menşüre

48 Asaf Halet Çelebi ve "Cüneyd" Şiiri
Bilge Hilal

51 İstemeyi Bilmemek
Abdulsamet Taş

52 Yeşil Elmalardan Paris'e
Emine Duman

56 Bayram Elbisesi
Şenay Eser

60 Ve Kâinat İnsanla Tanıştı
Burçin Hilal Sonbay

62 Kral İnce Bıyık ile Düşünce Valsi
Ayşe Akay

KIRGIZISTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ

ÜNİVERSİTE KIRGIZISTAN – TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ 30 EYLÜL 1995'TE İZMİR'DE İMZALANAN “TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KIRGIZISTAN CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA KIRGIZISTAN'IN BAŞKENTİ BİŞKEK ŞEHRİNDE KIRGIZISTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ KURULMASINA DAİR ANLAŞMA”NIN HER İKİ ÜLKE YETKİLİ MAKAMLARINCA ONAYLANMASINI MÜTEAKİP 1997-1998 EĞİTİM-ÖĞRETİM YILI'NDA ÖĞRETİME BAŞLAMIŞTIR.

ÜNİVERSİTE Kırğızistan-Türkiye Manas Üniversitesi 30 Eylül 1995'te İzmir'de imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti İle Kırğızistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kırğızistan'ın Başkenti Bişkek Şehrinde Kırğızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Kurulmasına Dair Anlaşma”nın her iki ülke yetkili makamlarınca onaylanmasını müteakip 1997-1998 Eğitim-Öğretim Yılı'nda öğretime başlamıştır.

Üniversiteye 3 ana kaynaktan öğrenci kabul edilmektedir. Bu kaynaklar Kırğızistan, Türkiye ve Türk Cumhuriyetleri ile Akraba Topluluklar başta olmak üzere diğer ülkelerdir.

Kırğızistan'dan öğrenci kabulü Üniversitenin her yıl yapmakta olduğu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı (Manas-ÖSYS) ve Kırğızistan Genel Devlet Sınavı (ORT) sonuçlarına göre yapılmaktadır. Türkiye'den öğrenci kabulü de T.C. Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM) tarafından gerçekleştirilen merkezi sınav

sonuçlarına göredir. Kırğızistan ve Türkiye dışından Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Topluluklardan öğrenci kabulü ise Rektörlük tarafından kurulan Türk Cumhuriyetleri ve Akraba Topluluklardan Öğrenci Kabul Komisyonu koordinatörlüğünde mümkün olmaktadır.

2024-2025 Eğitim-Öğretim Yılı'nda 11 fakülte, 1 yüksekokul, 1 meslek yüksekokulu'nda hazırlık sınıfları dâhil olmak üzere 5.981, yüksek lisans ve doktora programlarında 378 öğrenci yükseköğrenim görmektedir.

Üniversite Türkiye ve Kırğızistan'daki devlet üniversiteleri ile aynı statüde özerk bir üniversitedir.

Akademik disiplin içinde öğrenci odaklılığı ilke olarak benimseyen Üniversitede eğitim-öğretim ücretsizdir. Öğrencilere koşulları karşılamaları durumunda çeşitli burslar da verilmektedir. Ayrıca Türkiye Cumhuriyeti uyruklu öğrenciler

Türkiye'de Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından üniversite öğrencilerine sağlanan burs ve kredilerden de yararlanabilmektedir. Ders kitapları Üniversite tarafından karşılanmaktadır. Öğrencilere ucuz ve kaliteli yemek hizmeti verilmektedir. Öğrenciler hijyene büyük önem verilen Cengiz Aytmatov Kampüsü'ndeki Şehit Eren Bülbül Sağlık Merkezi'nde çok kapsamlı sağlık hizmeti alabilmekte; 24 saat sıcak suyu ve interneti olan öğrenci evlerinde, evlerindeki rahatlıkla yaşayabilmektedir. Üniversitede öğretim dili Türkiye Türkçesi ve Kırgız Türkçesidir. Ayrıca bazı programlarda Rusça, İngilizce ve Çince öğretim de yapılmaktadır.

Öğrenciler öğretim süresi 4 yıl olan fakültelerden lisans diploması, 2 yıllık meslek yüksekokulundan önlisans diploması olarak mezun olurlar. Öğretim süresi 5 yıl olan Veteriner Fakültesi ise mezunlarına 'veteriner hekim' unvanı ve 'yüksek lisans' diploması verir.

ÜNİVERSİTEYE 3 ANA KAYNAKTAN ÖĞRENCİ KABUL EDİLMEKTEDİR. BU KAYNAKLAR KIRGIZISTAN, TÜRKİYE VE TÜRK CUMHURİYETLERİ İLE AKRABA TOPLULUKLAR BAŞTA OLMAK ÜZERE DİĞER ÜLKELERDİR.

KIRGIZISTAN'DAN ÖĞRENCİ KABULÜ ÜNİVERSİTENİN HER YIL YAPMAKTA OLDUĞU ÖĞRENCİ SEÇME VE YERLEŞTİRME SINAVI (MANAS-ÖSYS) VE KIRGIZISTAN GENEL DEVLET SINAVI (ORT) SONUÇLARINA GÖRE YAPILMAKTADIR.

KÜTÜPHANE VE DOKÜMANTASYON DAİRESİ BAŞKANI **MAKSATBEK INAKBEKOV**

KIRGIZİSTAN-TÜRKİYE MANAS ÜNİVERSİTESİ'NİN KÜTÜPHANESİ ÇAĞDAŞ ÇALIŞMA VE OKUMA ORTAMINA UYGUN OLARAK DÜZENLENMİŞTİR.

KÜTÜPHANENİN ELEKTRONİK KATALOĞU OKUYUCULARA 2005 YILINDAN İTİBAREN HİZMET VERMEKTEDİR. BU KATALOGDA TARAMA İŞİ İNTERNET ÜZERİNDEN YAPILIP, BÜTÜN DÜNYAYA AÇIKTIR.

KÜTÜPHANE Kırğızistan-Türkiye Manas Üniversitesi'nin Kütüphanesi çağdaş çalışma ve okuma ortamına uygun olarak düzenlenmiştir. 1998 yılından başlayarak hizmet vermekte olan kütüphanemizin asıl amacı çeşitli alanlarda çalışan bilim adamlarının, araştırmacıların ve öğrencilerin eğitim, öğretim, araştırma ve genel kültür gereksinimlerine cevap vermektir.

Üniversitemizde Merkez Kütüphane, Hazırlık Sınıfı Okuma Salonu (Eski Kütüphane), Prof. Dr. Aziz Sancar Kütüphanesi, İİBF binası Okuma Salonu, Prof. Dr. Anvarbek Mokeyev Okuma Salonu gibi beş ayrı yerde hizmet vermekteyiz.

Elektronik Hizmetlerimiz Kütüphanemiz işlemlerini modern teknoloji ile yürüten, sadece Kırğızistan değil Orta Asya'daki kütüphanelerin en fonksiyonelleri arasında yer almaktadır.

2002 yılında kütüphanemizde elektromanyetik güvenlik sistemi kurulu olan Orta Asya'daki ilk kütüphane olmuştur.

Kütüphanenin Elektronik kataloğu okuyuculara 2005 yılından itibaren hizmet vermektedir. Bu katalogta tarama işi İnternet üzerinden yapılıp, bütün dünyaya açıktır, adresi: <https://yordam.manas.edu.kg>. Elektronik kataloğumuzun kullanımı da yıldan yıla artmaktadır, örnek 2022 yılında 83.949 tarama, 2023 yılında 99.279, 2024 yılında ise 190.728 tarama yapılmıştır.

2016 Şubat ayında kütüphanemizin elektronik kataloğunun mobil versiyonu "Cep Kütüphanem" kullanıma sunulmuştur. Kütüphane kullanıcıları akıllı telefonlardan kaynak arama, ödünç aldığı okuma salon ve ders kitapları takip, ödünç süresini uzatma, bağış kitapları, iade, arşiv ile üye bilgilerini görebilmekte, elektronik kitaplara ulaşabilmektedir.

2016 Mart ayında Üniversitemizin akademisyenleri ile araştırmacılarının

bilimsel yayınlarının bir yerde toplanması, kullanıcılara kolay erişim sağlanması amacıyla Web of Science, Scopus tarafından taranan indeksli dergilerde ve Diğer Alan İndeksli dergilerde yayınlanmış olan üniversitemizin tüm bilimsel yayınlarını içeren "Bilimsel Katalog" kullanıma sunulmuştur. 2022 yılında sistem güncelleme yapılarak, Akademisyen bilgileri, Anahtar Kelimeler eklenerek, WOS, Scopus, TrDizin, Sobiad, Google Scholar, Bookcites, YÖK bilgileri, Plumx sistemleri bağlanarak "AXSIS - Akademik ve Bilimsel Yayınların Bilgi Sistemi" (<https://publications.manas.edu.kg>) olarak devam etmeye başlamıştır.

2016 Aralık ayında "Türkestan Derlemesi" (Туркестанский сборник) arşivinin elektronik şekli satın alınmıştır ve tüm ciltleri indeksleri ile birlikte (604 cilt) .flp pdf versiyonuna geçirilerek "Türkestan Derlemesi" veri tabanı olarak (<https://ts.manas.edu.kg>) açık erişimde kullanıma sunulmuştur. Bu veri tabanda toplam 17941 makale mevcuttur.

Koleksiyon ve kataloglama işlemlerinde dünya standartlarına uygun olarak en gelişmiş sistemler kullanılmaktadır. Kütüphanemiz 68 adet uluslararası elektronik veri tabanlarına erişim sağlamaktadır. Kütüphanemiz, her türlü yayının kullanıcılara ulaşmasına büyük önem ve gayret sağlamaktadır.

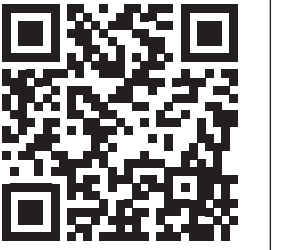
Maksatbek INAKBEKOV
1977 yılında Kırğızistan'ın Narın bölgesinde doğdu. 1999 yılında Bişkek Sosyal Bilimler

Üniversitesi, Enformasyon, Sosyal hizmetler ve Psikoloji Fakültesi, Sosyal Enformasyon ve Dokümantasyon bölümünü (Kütüphanecilik) başarılı diploma ile Lisans düzeyde bitirdi. Daha sonra 2011 yılında aynı üniversitenin Sosyoloji ve Psikoloji Fakültesi, Sosyoloji bölümünü başarılı diploma ile Yüksek lisansını tamamladı.

Üniversiteden mezun olduktan sonra Sosyal Enformasyon ve Dokümantasyon bölümünde öğretim görevlisi olarak çalışmaya başladı. 2000 yılında Kırğızistan – Türkiye Manas Üniversitesi Kütüphanesinde memur kadrosunda, 2006 yılında uzman kadrosuna geçti. 2007 yılında ise Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı olarak atandı ve görevinde devam etmektedir.

Üniversitenin ve Kırğızistan'ın kütüphane ile kütüphanecilik alanının gelişmesi, büyümesi, kullanıcılara kaliteli hizmet sunması için çaba harcamaktadır.

Elektronik katalog

KÜTÜPHANENİN ELEKTRONİK KATALOĞU OKUYUCULARA 2005 YILINDAN İTİBAREN HİZMET VERMEKTEDİR. BU KATALOGDA TARAMA İŞİ İNTERNET ÜZERİNDEN YAPILIP, BÜTÜN DÜNYAYA AÇIKTIR.

2016 ŞUBAT AYINDA KÜTÜPHANEMİZİN ELEKTRONİK KATALOĞUNUN MOBİL VERSİYONU "CEP KÜTÜPHANEM" KULLANIMA SUNULMUŞTUR.

100 BİNE YAKLAŞAN KOLEKSİYONUMUZ AKADEMİSYENLER, ÖĞRENCİLER VE ARAŞTIRMACILAR İÇİN EN ÇOK GEREKLİ KAYNAKLAR AMAÇLANARAK OLUŞTURULMUŞTUR.

KOLEKSİYONUMUZ SADECE ÜNİVERSİTEMİZ KULLANICILARI DEĞİL, AYNI ZAMANDA DIŞ KULLANICILAR İÇİN DE YARARLI OLMASI AMAÇLIYLA GELİŞTİRİLMEKTEDİR.

Koleksiyonumuz 100 bine yaklaşan koleksiyonumuz akademisyenler, öğrenciler ve araştırmacılar için en çok gerekli kaynaklar amaçlanarak oluşturulmuştur. Koleksiyonumuz sadece üniversitemiz kullanıcıları değil, aynı zamanda dış kullanıcılar için de yararlı olması amacıyla geliştirilmektedir. Bu amaçlar doğrultusunda, tüm satın alınan kitaplar akademisyenlerden oluşan komisyonlardan geçerek alınmaktadır. Tabii, üniversite kütüphanesi olduğumuz için, ilk olarak öğrencilerimizin derslerine, akademisyenlerin bilimsel araştırmasına katkı olacak kaynakları sağlamamız önceliğimizdir.

Bunun dışında nadir eser sayılan, ünlü kişilerin özel kitaplıkları da koleksiyonumuz açısından önemlidir. Rektörümüz Prof.Dr. Alpaslan Ceylan'ın, ünlü edebiyat tenkitçisi Prof. Dr. Salican Cigitov'un, tarihçi Prof. Dr. Anvarbek Mokeev'in, kompozitör Prof. Satılğan Osmonov'un, eski rekörlörümüz Prof.Dr. Karıbek

Moldobayev'in, Prof.Dr. Reşat Genç'in, Prof. Dr. Arif Çağlar'ın özel kitaplıkları mevcuttur. Ayrıca ülkede çok popüler olmaya başlayan yeni edebi eserler de koleksiyonumuza mutlaka dâhil edilmektedir.

Diğer Eserler Kütüphanemizin Nadir Eserler Fonu'nda çok değerli ve nadir sayılan 1800'lü yıllardan bu yana yayımlanan 800'e yakın kitap bulunmaktadır. Örnek, Kırgızca ilk basılmış İşenali Arabayev'in 1924 yılında Taşkent şehrinde Eski Kırgız (Arap) harfinde basılan "Kırgız Alipesi" adlı kitabı koleksiyonumuzda yer almaktadır. Bunun dışında en çok nadir sayılan ve araştırmacılar için "Altın Kazne" olarak sayılan, "Ala Too" edebi dergisinin tüm arşivi bulunmaktadır. 1947 yılından beri toplam 428 sayı mevcuttur ve bu tüm sayıları dijitalleştirilmiştir.

Ayrıca kütüphanemizde Üniversitemizde savunmuş Tezlerin Fonu, Müracaat Eserler, Multimedya, Haritalar, Süreli Yayınlar, Çocuk Edebiyatı fonu da mevcuttur.

Türk Dünyası Eserleri Kütüphanemizde çok nitelikli Türk Dünyası eserleri mevcuttur. Üniversitemizde yer alan Türkoloji bölümü bu alandaki eserlerinin sayısında etkili olmuştur. Koleksiyonumuzda 40'dan fazla dilde; Yakut, Tuva, Hakas, Şor, Başkurt, Altay vb. dillerde yayımlanmış eserler vardır. Ayrıca koleksiyonumuzun %50'ye yakını Türkiye Türkçesinde basılmış kitaplardır.

Kütüphane kullanımı Kütüphanemizden yılda 220 binden fazla kullanıcı

yararlanmaktadır. Yoğun ilgi gören koleksiyonumuzun %50'si aktif kullanılmaktadır. Yılda 20 bine yakın kitap ödünç verilmektedir. Elektronik kataloğumuzun kullanım sayısı yılda 600 binden fazla, tarama sayısı ise yılda 190 binden fazladır. Cep Kütüphanem mobil versiyonundan kitap tarama sayısı yılda 50 binden fazladır. AXSIS - Akademik ve Bilimsel Yayınların Bilgi Sisteminden tarama sayısı yılda 600 binden fazladır.

Kütüphaneler Arası İş Birliği

Kütüphanemiz diğer ülkelerin kütüphaneleri ile de iş birliği içerisinde. 2005 yılında ABD Kongre Kütüphanesi ile kitap değişim projesini yürütmüştür.

2013 yılında Norveç'in Bö şehrindeki Telemark Üniversite Koleji Kütüphanesi ile staj alanında iş birliği yapmıştır.

Bununla beraber kütüphanemizin yöneticisi Türk devletlerindeki Kütüphaneleri yer aldığı Avrasya kütüphaneciler Derneği'ne üye olup 2012 ve 2014 yılındaki toplantılarına katılmıştır. Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi

Başkanı Maksatbek INAKBEKOV bu derneğin Kırgızistan'daki temsilcisi seçilmiştir.

Kütüphanemiz, Türkiye'deki Sabancı, Sakarya, Koç, Kahramanmaraş, Akdeniz, Anadolu, Fırat, Hacettepe vb. üniversite kütüphaneleri ile sıkı iletişim hâlinindedir. Bunun dışında Kazakistan'daki Nazarbayev Merkezi (Nazarbayev Center) kütüphanesi ile de iletişim içerisinde. 2014-2015 yıllarında bu kütüphane çalışanlarına Kütüphane ve Dokümantasyon Dairesi Başkanı Maksatbek INAKBEKOV 3 defa eğitim seminer vermiştir.

İletişim

Adres: Cengiz Aytmatov Caddesi 56, Bişkek, Kırgızistan

Web sayfamız: <https://library.manas.edu.kg>

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/1703766443201903>

Instagram: https://www.instagram.com/library_manas/

KÜTÜPHANEMİZ DİĞER ÜLKELERİN KÜTÜPHANELERİ İLE DE İŞBİRLİĞİ İÇERİSİNDEDİR. 2005 YILINDA ABD KONGRE KÜTÜPHANESİ İLE KİTAP DEĞİŞİM PROJESİNİ YÜRÜTMÜŞTÜR.

KÜTÜPHANEMİZ, TÜRKİYE'DEKİ SABANCI, SAKARYA, KOÇ, KAHRAMANMARAŞ, AKDENİZ, ANADOLU, FIRAT, HACETTEPE VB. ÜNİVERSİTE KÜTÜPHANELERİ İLE SIKI İLETİŞİM HALİNDEDİR.